

הבהרה: פרוטוקול ועדת המכרזים אינו מהווה התקשרות או התחייבות להתקשרות כלפי הספק. התקשרות עם ספק תיעשה אך ורק על ידי הוצאת הזמנה ו/או הסכם חתומים על ידי מורשי החתימה המוסמכים לחייב את המשרד.

ועדת מכרזים מיום 7.9.2022

בנושא: התקשרות עם רשות ניקוז ים המלח ועם מועצה אזורית תמר בפטור ממכרז לתכנון, ביצוע ותחזוקת פינת לימוד וזיכרון לציון הנספים באסון נחל צפית

משתתפים: מר אבי מאיר, מנהל אגף בכיר - מ"מ יו"ר הוועדה
רו"ח אמיר גטהון, ס' חשב משרד ראש הממשלה וחשב המשרד - חבר
עו"ד חוה וינגוט, יועמ"ש משרד ההתיישבות - חברה
מר עומר צור, מנהל אגף מכינות קדם צבאיות - נציג יח' מקצועית
גב' נופך שרגאי, מרכזת תחום בכירה - נציגת יח' מקצועית

תיאור מהות ההתקשרות:

נציגי היחידה המקצועית הציגו בפני הוועדה את מהות ההתקשרות כמפורט להלן:

1. משרד ההתיישבות הוא הממונה על המכינות הקדם צבאיות, שהן מסגרות חינוכיות המיועדות לבוגרי מערכת החינוך לפני גיוסם לצבא ושמטרתיה הכנת החניכים לשירות מלא בצבא הגנה לישראל וחינוך למעורבות חברתית ואזרחית.
2. בשנת 2018 ארע אסון נחל צפית, אשר גבה את חייהם של תשע נערות ונער אחד, תלמידי מכינה קדם צבאית בני ציון ומועמדים למכינה. בעקבות פניית ההורים השכולים וכחלק מהבעת הוקרה לפעילות המכינות מבקש המשרד למממן הקמת פינת לימוד וזיכרון בכניסה לנחל צפית, וזאת על מנת לאפשר לכל מטייל בכלל ולכלל המכינות המגיעות למקום בפרט ללמוד על האסון וכיצד יש למנוע אסונות מעין אלו (להלן ייקרא – "מרחב הזיכרון").
3. העבודות במסגרת הקמת מרחב הזיכרון כוללות בעיקרן את אלו: תיחום המרחב באמצעות אבני מסלעה, ריצוף המרחב, חיפוי קירות בלוחות אבן, מסלעות גנניות, נטיעת עצים, צנרת השקיה, הקמת פרגולת פלדה, הכל כמפורט בכתב הכמויות המצ"ב כנספח א' לפרוטוקול.
4. יצוין, כי מרחב הזיכרון המיועד הינו בשטח שמורת טבע של רשות הטבע והגנים, הנמצא בתחום שיפוט מועצה אזורית תמר. ביום 29.5.2022 קיבלה מ"א תמר החלטה המאשרת את הקמת מרחב הזיכרון. כמו כן, המועצה התחייבה לדאוג לניקיון האתר ואיסוף פסולת למשך 20 שנה מסיום ההקמה וכן אחזקת שבר, בכפוף להעברת תקציב ייעודי לנושא (מצ"ב כנספח ב' לפרוטוקול). יצוין, כי ביום 1.11.2021 המועצה הוציאה היתר בניה להקמת מרחב הזיכרון (מצ"ב כנספח ג' לפרוטוקול).

5. בהתאם למכתבה של רשות הטבע והגנים מיום 27.7.2021 – היא לא מתנגדת להקמת מרחב הזיכרון בשטח השמורה (מצ"ב כנספח ג' לפרוטוקול).
6. בברור של משרד ההתיישבות, אישרה רשות ניקוז ים המלח כי באפשרותה ובסמכותה לתכנן ולבצע את מרחב הזיכרון במימון משרד ההתיישבות וללא כל תקורה מצידה.
7. על כן, מובאת לוועדת המכרזים בקשה:
 - 7.1. **להתקשר עם רשות ניקוז ים המלח** לתכנון וביצוע מרחב הזיכרון בהתאם למפורט בכתב הכמויות המצורף לפרוטוקול זה, והעומד על סך של 900,000 ₪.
בעניין זה, מבוקשת התקשרות בפטור ממכרז לפי תקנה 7(3) לתקנות חובת המכרזים, התשנ"ג-1993 (להלן – "התח"ם") שעניינה התקשרות עם תאגיד שהוקם בחוק או לפיו ומושא ההתקשרות הוא במסגרת תפקידי התאגיד על פי החוק שהקימו.
 - 7.2. **להעמיד תקציב למועצה אזורית תמר** לטובת אחזקת מתחם הזיכרון הנמצא בשטחה (ניקיון האתר ואיסוף פסולת) למשך 20 שנים, בהתקשרות ששוויה 150,000 ₪.
בעניין זה, מבוקשת התקשרות בפטור ממכרז לפי תקנה 16(3) התקשרות עם רשות מקומית לקבלת שירותים במסגרת תפקידי הרשות על פי דין.

דיון הוועדה

חברי הוועדה מבקשים לברר של מי הייתה היוזמה להקים את מרחב הזיכרון ואת מידת המעורבות של המשרד. מנהל אגף מכינות קדם צבאיות מפרט כי הייתה פניה של מי שייצגה את ההורים השכולים בהליך הגישור מול המדינה (משרדי הביטחון והחינוך) והדבר אף דובר מול הפרקליט שייצג את המדינה בהליך הגישור בשלהי שנת 2020. נעשתה פניה לשר ההתיישבות דאז להקמת מרחב כאמור. מאז ובמהלך השנה האחרונה נעשו כל הפעולות לברור הנושא כגון העמדת תקציב, ברור מעמד הקרקע בנחל, מהם ההיתרים הדרושים להקמת פינת הלימוד והזיכרון וכו'.

1. הבקשה להתקשר עם רשות ניקוז ים המלח

חברי הוועדה מבקשים לבחון אם ההתקשרות המבוקשת עם רשות הניקוז ים המלח נעשית במסגרת תפקידי התאגיד לפי החוק שהקימה, בהתאם להוראות תקנה 7(3) לתח"ם הקובעת כי:

"3. התקשרות משרד בחוזה לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים, אינה טעונה מכרז, אם היא אחת מאלה:

...

(5) (א) התקשרות עם חברה ממשלתית, כהגדרתה בתקנה 3ד(א), להזמנת טובין, עבודה או שירותים שוועדת הפטור של המשרד של השר הממונה על החברה הממשלתית, ולעניין הענקת זכות במקרקעין בידי מינהל מקרקעי ישראל – ועדת הפטור של מועצת מקרקעי ישראל, אישרה כי היא נעשית במסגרת הסכם מסגרת, כמשמעותו בתקנה 3ד, בתוך תקופת הסכם המסגרת ובלבד שיתקיימו כל אלה:

- (1) קיימת חברה ממשלתית אחת שעמה יש הסכם מסגרת אשר במסגרתו ניתן לבצע את ההתקשרות בהתאם לפסקה זו; קיימות כמה חברות לעניין זה – ייערך מכרז סגור ביניהן;
- (2) החברה הממשלתית התחייבה כי התקשרויותיה עם צדדים נוספים, ככל שהן נובעות מן ההתקשרות עם המדינה, ייעשו

במכרז ;

...

(7) התקשרות עם תאגיד שהוקם בחוק או לפיו במסגרת תפקידי התאגיד על פי החוק שהקימו, ובלבד שהתקשרות ששוויה עולה על 2,500,000 שקלים חדשים היא באישור החשב הכללי, ... ונתקיימו התנאים האמורים בפסקאות משנה (1) ו-(2) שבפסקה (א)5(5) בשינויים המחוייבים;";

רשות ניקוז ים המלח הוקמה כרשות נחלים בצו רשויות נחלים ומעיינות (הטלת תפקידי רשות נחל על רשויות ניקוז), תשס"ג-2003 מכוח חוק רשויות נחלים ומעיינות, תשכ"ה-1965 (להלן – "הצו" ו"החוק" בהתאמה) ובסעיף 3(א)5 לחוק ובסעיף 2(2) לצו נקבע תפקידה לשמור על הנוף ומתנות הטבע לאורך תוואי הנחל ולהכשיר שטחים לצרכי גנים, נופש וספורט.

בהתאם לחו"ד של הייעוץ המשפטי שהתקבלה מרשות הניקוז מיום 21.2.2022 מושא ההתקשרות המבוקשת מצוי במסגרת תפקידי הרשות לפי החוק שהקימה (מצ"ב כנספח ה' לפרוטוקול). כפי שגם עולה מחו"ד המשפטית מטעם יועמ"ש הרשות, בהתאם לסמכותה של הרשות בחוק ובצו, הרשות הינה ייחודית בפעולות שבאזורי הנחל ומבצעת מתוקף מטרותיה בחוק פינות/תחנות בכניסה לנחלים.

בהקשר לכך יש לציין כי בחינת סעיפי פירוט תפקידה של הרשות מעלה כי בכל הנוגע לשמירת הנוף ומתנות הטבע לאורך הנחל – תפקיד זה של הרשות אינו חל על נחל ומעייין שתחומי גן לאומי ושמורת טבע, אולם נוכח אופן ניסוח הסעיף ניתן לפרשו ככזה שאינו מכליל החרגה כאמור בכל הנוגע למימוש תפקידה ביחס להכשרת שטחים לצרכי גנים ונופש. בחינת כתב הכמויות מעלה כי במסגרת מרחב הזיכרון יטעו עצים, תחובר צנרת השקייה ויקימו מסלעות גנניות כך שהכשרת השטח היא בין היתר לצרכי גן. כמו כן, מאופן התכנון של מרחב הזיכרון עולה כי בפועל הוא ישמש גם כפינת נופש ומנוחה למטיילים במסגרת מיקומו בתחילת המסלול.

כמו כן, הוצג בפני הוועדה כי הקמת מרחב הזיכרון מתואמת עם כל הרשויות הנדרשות לעניין וביניהן הרשות המקומית שבתחומה מצוי האתר, רשות הטבע והגנים ורשות ניקוז ים המלח.

חברי הוועדה מבקשים לברר אם קיימים תאגידיים שהוקמו בחוק או לפיו שיכולים לבצע את נשוא ההתקשרות. על כך חברי הוועדה נענו שמהבירור שבוצע על ידי הגורמים המקצועיים במשרד מול רשות הטבע והגנים - הרשות לא מעוניינת בביצוע מרחב הזיכרון אולם אין היא מתנגדת להקמתו. משכך, רשות הניקוז ים המלח היא הרשות היחידה שיכול לבצע את ההתקשרות נשוא הבקשה, שכן מתוקף תפקידה כרשות נחלים היא עוסקת בטיפוח הסביבה הנחלית.

יצוין, כי בהתאם לתקנה 5(א)2 לתח"ס, על רשות הניקוז להתחייב כי התקשרויותיה עם צדדים נוספים, ככל שהן נובעות מן ההתקשרות עם המשרד, ייעשו במכרז ובהתאם לכך ייכלל סעיף בהסכם ההתקשרות המחייב את רשות הניקוז לבצע התקשרויות לפי הוראת תקנה זו. במסגרת ההתקשרות בין רשות הניקוז למשרד תהיה רשות הניקוז אחראית על התכנון והביצוע של מרחב הזיכרון, על כך הנובע מכך, וכן תידרש להתחייב כי במסגרת התקשרויותיה עם הצדדים הנוספים שייקחו חלק בתכנון ובביצוע – אף הם יהיו מבוטחים בכל הביטוחים הרלוונטיים למושא ההתקשרות.

עוד יצוין כי כתב הכמויות לביצוע הפרויקט (ע"ס 900,000 ₪) הועבר לבדיקת חברת הבקרה של המשרד (חברת פארטו) ונמצא כי הוא סביר ותואם למחירים הנהוגים בשוק.

2. הבקשה להתקשר עם מועצה אזורית תמר

על מנת שמרחב הזיכרון יתוחזק באופן קבוע, הסכימה המועצה האזורית שמרחב הזיכרון יתוחזק במשך 20 השנים הבאות. בתוך כך, מועצה אזורית תמר תהיה אחראית על ניקיון ואיסוף הפסולת

במרחב הזיכרון וכן על אחזקת שבר. המשרד יסייע במימון בלבד לתקופה של 5 שנים (אותה המשרד יממן באמצעות העברת 150,000 ₪ באופן חד-פעמי).

לוועדת המכרזים סמכות לאשר התקשרות עם המועצה האזורית בפטור ממכרז בהתאם לתקנה 3(7) לתח"ם, הקובעת כי:

3. התקשרות משרד בחוזה לביצוע עסקה בטובין או במקרקעין, לביצוע עבודה או לרכישת שירותים, אינה טעונה מכרז, אם היא אחת מאלה:

...

(16) התקשרות עם רשות מקומית לקבלת שירותים במסגרת תפקידי הרשות על פי דין";

סעיף 63 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958 מסמיך אותן לטפל ולפעול בכל עניין הנוגע לציבור בתחום המועצה, לרבות לקיים ולנהל שירותים שהם לדעת המועצה לתועלת הציבור. על כן, ניתן להתקשר עם מועצה אזורית תמר בפטור ממכרז להעמדת מימון חלקי לתחזוקת מתחם הזיכרון.

לשאלת החשב הובהר על ידי הנציג המקצועי, כי סכום המימון למועצה באופן חד פעמי (150,000 ₪) עבור אחזקת שבר נקבע בהתאם לתחשיב שהציג מנכ"ל המועצה לנציג המשרד תחשיב כאמור המתייחס ל-5 שנים.

לשאלת היועצת המשפטית הובהר, כי המשרד הוא רק גורם מממן למרחב הזיכרון ובהתאם: בהסכם שייחתם מול המועצה האזורית יצוין כי המועצה היא הגורם שהגיש וקיבל את היתר הבנייה, וכי היא היא מקבלת לחזקתה את האתר, בין היתר, באחריות למשך 20 שנה לניקיון ואיסוף הפסולת במרחב הזיכרון, ואחריות על אחזקת שבר בגינה יסייע המשרד במימון בלבד לתקופה של 5 שנים באמצעות העברת סכום חד-פעמי של 150,000 ₪ בלבד, וכי המשרד הוא רק גורם מממן ללא כל אחריות מצדו בשום צורה. כמו כן, בהסכם שייחתם מול רשות הניקוז יצוין כי היא תהיה הגורם שאחראי על כל נושא התכנון וההקמה של מרחב הזיכרון.

התייחסות להתקשרות בתקופת בחירות

הפניה לאישור ההתקשרות נעשה לאחר שהכנסת ה-24 קיבלה החלטה על התפזרותה. במצב דברים זה, על הממשלה לנהוג בריסון ובאיפוק בכל הנוגע להחלטות המתקבלות, הקצאת משאבים ויוזמות החקיקה. לפיכך, על הוועדה לבחון את ההתקשרות בראי תקופת הבחירות. במסגרת זו, חברי הוועדה בחנו מספר היבטים של ההתקשרות, בהתאם לתשובות של היחידה המקצועית, כדלקמן:

1. האם מדובר בפרויקט שהתגבש לפני פיזור הכנסת? כן.
2. האם הייתה מעורבות של גורם פוליטי? ביוזמת ההליך המשפטי נגד המדינה שהסתיים בהליך גישור נעשתה פניה לשר ההתיישבות דאז להקמת פינת לימוד וזיכרון בנחל צפית, בשלהי שנת 2020. אולם, מאז הגורמים המקצועיים עמלים במהלך כשנה וחצי לקבל את המידע הנדרש, התקציב והאישורים מהגורמים השונים המעורבים בנושא. פינת לימוד בכניסה לנחל בעבור המטיילים בכלל וחניכי המכינות המגיעים לאתר חשובים ורלוונטיים להכרת מפעל המכינות ולהפצת החשיבות בשמירה על חיי אדם.
3. האם ההתקשרות תיצור עובדות מוגמרות אשר יחייבו את הממשלה הבאה? לאחר הקמת המרחב הוא יימסר למועצה האזורית לאחריותה ולתחזוקה למשך 20 שנה.
4. האם יש בהתקשרות כדי להוות הטבה או תועלת לציבור בוחרים מסוים? הפרויקט לא מהווה הטבה מאחר ואינו מביא לאתר מטיילים אלא מהווה פינת לימוד לתועלת ציבור המטיילים

המגיעים לנחל ועשוי לסייע בהקפדה על נהלים ושמירה על חיי אדם.

5. מבחן הדחיפות והכורח – הואיל ומדובר בפירת לימוד ישנה חשיבות לפעול להקמתה בהקדם ובסמוך לתחילת שנה"ל תשפ"ג, על מנת שמוסדות שונים יוכלו להיערך מראש ולכלול את הנחל – ואת מרחב הזיכרון – בתוכניות הטיול שלהן לשנה"ל. כמו כן, היתר הבנייה עבור מרחב הזיכרון ניתן עוד בחודש נובמבר 2011 והוא תחום בזמן ועל כן יש חשיבות במימוש הפרוייקט במהלך תוקפו.

לאור כל האמור חברי הוועדה סבורים כי אין מניעה לאשר את ההתקשרות הנדונה, למרות תקופת הבחירות.

יש להקפיד על כך שהפעילות לא תעלה כדי תעמולת בחירות. ככל שתחילת העבודות או סיומן יהיה טרם קיום הבחירות ויכלול טקס כלשהו - חל איסור שהשתתפותו של השר באירוע תעלה כדי תעמולת בחירות או שנאומו של השר יכלול אמירות שהן בבחינת תעמולת בחירות ותידרש התייחסות משפטית להשתתפותו.

החלטת הוועדה

בכל הנוגע להתקשרות עם רשות ניקוז ים המלח:

לאור המפורט לעיל, ובשים לב לנימוקים שפורטו, למכתב המועצה האזורית תמר, ולחוה"ד של הייעוץ המשפטי שהתקבל מרשות הניקוז, הוועדה מסווגת את ההתקשרות לתכנון וביצוע מרחב הזיכרון בכניסה לאתר נחל צפית, בהתאם לתקנה 3(7) לתח"ס, בכפוף לאישור ועדת הפטור המשרדית בהתאם לתקנה 10א(ב)(1) לתח"ס, וכמפורט להלן.

שם הספק ומספרו: רשות ניקוז ים המלח, מספרה ח.פ. 501800098

תקופת ההתקשרות: מיום החתימה על הסכם התקשרות ועד להשלמת ההקמה של מרחב הזיכרון.

שווי ההתקשרות: 900,000 ₪.

סוג ההתקשרות: שירותים וטובין.

תקנה תקציבית: 04521310.

בכל הנוגע להתקשרות עם מועצה אזורית תמר:

לאור המפורט לעיל, ובשים לב לנימוקים שפורטו ולמכתב המועצה, הוועדה מסווגת את ההתקשרות לסיוע במימון תחזוקת מרחב הזיכרון, בהתאם לתקנה 3(16) לתח"ס כמפורט להלן:

שם הספק ומספרו: מועצה אזורית תמר, מספרה 500262514

תקופת ההתקשרות: השלמת התשלום.

שווי ההתקשרות: 150,000 ₪.

תקנה תקציבית: 04521310.

לא קיימת מניעה לפרסום ההחלטה על התקשרות זו באתר האינטרנט הממשלתי.
כמו כן, אין מניעה לפרסום החלטה זו במערכת מרכזית ובדוח חופש המידע.

עו"ד חוה וינגוט
יועצת משפטית
חברת ועדה

רו"ח אמיר גטהון
חשב המשרד
חבר ועדה

מר אבי מאיר
ר' אגף בכיר פיתוח התיישבות
מ"מ יו"ר הוועדה